

รู้ แ จ้ง

ด้ ว ย ธ ร ร ม ก า ย

ชนพาลทั้งหลายผู้ไม่รู้แจ้ง พวกกันลุ่มหลงอยู่ในโลกนี้
ความมืดตื้อย้อมมีแก่ชนพาลทั้งหลายผู้ถูกอวิชาหุ้มห่อแล้ว
ผู้ไม่เห็นอยู่ ส่วนนิพพานเป็นธรรมชาติเปิดเผยแก่สัตว์บุรุษ
ผู้เห็นอยู่ เหมือนอย่างแสงสว่าง ฉะนั้น ชนทั้งหลายเป็นผู้ค้นคว้า
ไม่ฉลาดต่อธรรม ย่อมไม่รู้แจ้งนิพพานที่มีอยู่ในที่ใกล้ ชน
ทั้งหลายผู้ถูกภวราคะครอบงำแล้ว แล่นไปตามกระแสภวตัณหา
ผู้เข้าถึงวิภูฏะอันเป็นบ่วงแห่งมารเนื่องๆ ไม่ตรัสรู้ธรรมนี้ได้
โดยง่าย

ทุกๆ ท่านล้วนเกิดมาก็เพื่อจะมาสรางบารมี ด้วยการฝึกฝนอบรมตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจให้บริสุทธิ์ เพื่อมุ่งเข้าไปสู่ความรู้แจ้งภายใน มุ่งขจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นออกไปจากใจ โดยอาศัยการทำสมาธิภาวนา ส่วนการศึกษาวิชาความรู้ในทางโลก ก็เพื่อเป็นอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ให้ดำเนินชีวิตไปได้โดยสะดวกราบรื่นเท่านั้น แต่การศึกษาทางธรรมเป็นเรื่องหลักที่สำคัญที่สุดของชีวิต เพราะจะทำให้เราได้บรรลุจุดหมายปลายทางของชีวิต คือการทำจิตให้บริสุทธิ์หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ไปสู่พระนิพพาน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ทวยตานุปัสสนาสสูตร ว่า

“ชนพาลทั้งหลายผู้ไม่รู้แจ้ง พวกกลุ่มหลงอยู่ในโลกนี้ ความมืดตื้อย่อมมีแก่ชนพาลทั้งหลายผู้ถูกอวิชชาหุ้มห่อแล้ว ผู้ไม่เห็นอยู่ ส่วนนิพพานเป็นธรรมชาติเปิดเผยแก่สัตว์บุรุษ ผู้เห็นอยู่ เหมือนอย่างแสงสว่าง ฉะนั้น ชนทั้งหลายเป็นผู้คั่นคว้า ไม่ฉลาดต่อธรรม ย่อมไม่รู้แจ้งนิพพานที่มีอยู่ในที่ใกล้ ชนทั้งหลายผู้ถูกภวราคะครอบงำแล้ว เล่นไปตามกระแสภวตัณหา ผู้เข้าถึงวิภูฏะอันเป็นบ่วงแห่งมารเนื่องๆ ไม่ตรัสรู้ธรรมนี้ได้โดยง่าย นอกจากพระอริยเจ้าทั้งหลาย ใครหนอย่อมควรจะรู้บท คือนิพพานที่พระอริยเจ้าทั้งหลายตรัสรู้ดีแล้ว พระอริยเจ้าทั้งหลาย เป็นผู้ไม่มีอาสวะเพราะ

รู้แจ้งด้วยธรรมกาย

๘๑

รู้โดยชอบ ย่อมปรินิพพาน”

อายตณนิพพานนั้นมีอยู่ ผู้ได้บรรลุดรรมเป็นพระอรหันต์ ก็มิอยู่มากมายนับไม่ถ้วน นี่คือความมหัศจรรย์ของพระธรรมวินัยในพระพุทธศาสนา ถ้าหากเราปฏิบัติตามที่พระองค์ทรงสอนไว้ ก็ย่อมเข้าถึงพระนิพพานได้ เพราะพระนิพพานมิใช่ไม่ใช่เปล่าสูญ ดังที่พระองค์ตรัสไว้ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อายตนะนั้นมีอยู่ ดิน น้ำ ไฟ ลม อากาสนัญญายตนะ วิญญาณัญญายตนะ อากิญจัญญายตนะ โลกนี้ โลกหน้า พระจันทร์ และพระอาทิตย์ ย่อมไม่มีในอายตนะนั้น ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราย่อมไม่กล่าวซึ่งอายตนะนั้นว่า เป็นการมา เป็นการไป เป็นการตั้งอยู่ เป็นการจุติ เป็นการอุปบัติ อายตนะนั้นหาที่ตั้งอาศัยมิได้ มิได้เป็นไป หาอารมณ์มิได้ นี่แลเป็นที่สุดแห่งทุกข์”

ถ้าหากปฏิบัติไม่ถูกวิธี แม้จะมีความรู้มากมายเพียงใด ก็ไม่สามารถรู้แจ้งในพระนิพพานได้ เพราะพระนิพพานเป็นสภาวะที่รู้เห็นได้ยาก เหมือนดังเรื่องของพระวังคิสะ ผู้รู้ “ฉวสีสมนต” ซึ่งสามารถรู้ได้ว่าคนที่ตายแล้วไปเกิดที่ไหน จนเป็นผู้มีชื่อเสียงมาก แต่ไม่รู้ที่ไปของพระอรหันต์ว่าท่านไปเกิดที่ใด

๘๒

*ในสมัยที่ท่านเป็นฆราวาส เป็นผู้แตกฉานในไตรเพท และทำสมาธิได้ดีมาก นอกจากนี้ท่านได้ศึกษา “ฉวสีสมนต์” คือเพียงแค่เอาเล็บเคาะกะโหลกศีรษะคนตายเท่านั้น ก็สามารถรู้ได้ว่าบุคคลนั้นไปเกิดในภพภูมิไหน พวกพราหมณ์รู้ว่าการอาศัยวังคิสะคนนี้จะเป็นทางให้มีทรัพย์สมบัติมาเลี้ยงชีพได้ จึงพาวังคิสะเที่ยวตระเวนไปตามเมืองต่างๆ แล้วป่าวประกาศบอกมหาชนว่า “ถ้าหากใครต้องการรู้ว่า ญาติพี่น้องของท่าน ที่ล่วงลับไปแล้ว ไปเกิดที่ไหน ก็ให้นำกะโหลกศีรษะมา แล้วเราจะบอกให้”

เมื่อมหาชนได้ยินดังนั้น จึงนำเอากะโหลกศีรษะของญาติที่ตายไปแล้ว มาให้วังคิสะพิสูจน์ แม้กระทั่งพระราชมหาอำมาตย์ หรือพวกเศรษฐีทั้งหลาย ต่างพากันมาหาท่าน เพราะอยากรู้ว่าญาติที่ละโลกไปแล้ว ไปเกิดเป็นอะไร ที่ไหน แล้วได้ให้ทรัพย์สินเงินทองมากมายเป็นรางวัล จนพวกพราหมณ์กลายเป็นผู้มั่งคั่งขึ้นมาเพราะอาศัยวังคิสะ และพวกพราหมณ์ก็ได้พาวังคิสะไปทั่วชมพูทวีป

วันหนึ่ง วังคิสะได้เดินทางมาถึงกรุงสาวัตถี พักอยู่ในที่

รู้แจ้งด้วยธรรมกาย

๘๓

ไม่ไกลจากวัดพระเชตุวัน ได้ยินเสียงมหาชนกล่าวสรรเสริญคุณของพระบรมศาสดาว่า “เป็นพระอรหันต์ ผู้รู้แจ้งโลกทั้งปวง ไม่มีใครยิ่งกว่าหรือเทียบเท่าได้พระองค์ทรงเป็นบรมครูของมนุษย์และเทวาททั้งหลาย” จึงอยากจะไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบ้าง เพราะวังคิสะรู้ตัวเองว่า ถึงแม้จะได้รับคำยกย่องว่าเป็นบัณฑิต แต่ก็ยังไม่ได้หมดกิเลสเหมือนดังพระพุทธรเจ้า

ก่อนที่จะไป วังคิสะได้ถูกพวกพราหมณ์กล่าวทัดทานไว้ว่า “วังคิสะ ท่านอย่าไปเฝ้าพระสมณโคดมเลย เพราะใครก็ตามเมื่อเห็นพระองค์แล้ว พระองค์จะกลับใจบุคคลนั้นด้วยมายากลทำให้เป็นผู้มีสติวิปลาส ท่านอย่าได้ไปเลย” วังคิสะไม่เชื่อถ้อยคำของพราหมณ์เหล่านั้น จึงตัดสินใจเด็ดขาดที่จะไปเฝ้าพระบรมศาสดาให้ได้

เมื่อไปถึงวัดพระเชตุวันแล้ว พระบรมศาสดาตรัสถามท่านว่า “วังคิสะ เธอรู้ศิลปอะไรบ้าง” วังคิสะทูลตอบว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์รู้ฉวีลีสมนต์” “แล้วมนต์นั้นมีประโยชน์อย่างไรบ้าง” วังคิสะตอบว่า “ถ้าร้ายมนต์นี้แล้วเอาเล็บเคาะศีรษะของคนแม้ตายไปแล้วถึง ๓ ปี ก็รู้ที่เขาเกิดพระเจ้าข้า”

พระบรมศาสดาทรงให้นำเอาศีรษะของคนที่เกิดในนรก

ของคนที่เกิดเป็นมนุษย์ ของคนที่เกิดในเทวโลก และของผู้ที่
ปรินิพพานแล้วมาอย่างละหนึ่งศักราช วังคิสะร้ายมนตร์แล้ว
เคาะศักราชอันแรก กราบทูลว่า “ท่านผู้เจริญ บุคคลนี้ไปบังเกิด
ในนรก” แล้วตรัสถามถึงศักราชอื่นๆ ตามลำดับ วังคิสะก็ตอบว่า
“บุคคลนี้ไปเกิดเป็นมนุษย์ บุคคลนี้ไปเกิดในเทวโลก พระเจ้าข้า”
พระบรมศาสดาทรงประทานสาธุการแก่เขาทุกครั้งไป

ครั้นถึงศักราชของผู้ที่ปรินิพพานไปแล้ว เขาไม่สามารถ
ตอบได้ เพราะไม่เห็นทั้งเบื้องต้นและเบื้องปลายของบุคคลนั้น
พระบรมศาสดาจึงตรัสถามว่า “วังคิสะ ท่านไม่เห็นหรือ” เขาทูลว่า
“ขอข้าพระองค์ได้พิจารณาดูอีกครั้งหนึ่ง” แล้วก็พลิกกะโหลก
ศักราชกลับไปกลับมา ร่ายมนตร์อยู่ตั้งหลายครั้ง แต่ก็ไม่เห็นที่ไป
เกิดของบุคคลผู้นี้ เมื่อพยายามอย่างเต็มที่แล้ว จึงยอมจำนน
แล้วกล่าวว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ไม่รู้ที่ไปของ
บุคคลนี้ ถ้าพระองค์ทรงทราบ ขอจงตรัสบอกเถิด” พระศาสดา
ตรัสว่า “วังคิสะ เรา รู้จักที่ไปของผู้เป็นเจ้าของศักราชนี้ แม้ยิ่ง
กว่านี้ก็รู้” แล้วตรัสพระภาषิตว่า

“ผู้ใดรู้การจุติและอุบัติของสัตว์ทั้งหลาย โดยประการ
ทั้งปวง เราเรียกผู้นั้น ผู้ไม่ข้องแล้ว ไปดีแล้ว รู้แล้วว่าเป็นพราหมณ์
ส่วนเทพ คนธรรพ์ และมนุษย์ ไม่ทราบคติของผู้สิ้นอาสวะแล้ว

รู้แจ้งด้วยธรรมกาย

๘๕

เราเรียกผู้สิ้นอาสวะนั้นว่า เป็นพระอรหันต์”

วังคีสะได้กราบทูลว่า “พระองค์ผู้เจริญ เรามาแลกเปลี่ยนวิชากันเถิด ข้าพระองค์จะถวายมนต์ที่ข้าพระองค์รู้แต่พระองค์ขอพระองค์ได้โปรดตรัสบอกมนต์นั้นแก่ข้าพระองค์ด้วย” พระศาสดาตรัสว่า “วังคีสะ เราจะไม่แลกเปลี่ยนกับเธอ เราจะให้อย่างเดียวเท่านั้น แต่เมื่อเราจะให้มนต์นี้ ต้องให้แก่ผู้เป็นบรรพชิตเท่านั้น”

วังคีสะคิดว่าถ้าเราได้เรียนรู้มนต์นี้แล้ว ก็จะทำให้เราเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วทั้งชมพูทวีป จึงตัดสินใจขอบวชเนื่องจากท่านเป็นผู้มีปกติไม่อึดในการแสวงหาความรู้ จึงได้ตั้งใจเรียนพุทธมนต์ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงสอนเกี่ยวกับเรื่องอาการ ๓๒ ท่านเป็นผู้มีปัญญามาก จึงเห็นความเสื่อมสิ้นไปของสังขารอย่างรวดเร็ว สามารถยกจิตขึ้นสู่ไตรลักษณ์ เจริญวิปัสสนา แล้วได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ ผู้สมบูรณ์ด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้รู้แจ้งทั้งในภพและนอกภพ และรับการยกย่องให้เป็นเอตทัคคะในด้านผู้มีปฏิภาณฉลาด ในการผูกบทคาถา

เพราะฉะนั้น ความรู้อันสูงสุดก็มีอยู่ในพระพุทธศาสนา นี้แหละ เป็นความรู้แจ้งที่เกิดจากการเห็นแจ้ง เห็นเพราะมี

รู้แจ้งด้วยธรรมกาย

๘๖

ธรรมจักขุเกิดขึ้น รู้ได้เพราะอาศัยญาณทัสสนะของธรรมกาย ซึ่งเป็นความรู้ในเรื่องโลกุตตระหรือเรื่องที่พ้นโลก พ้นจากภพสามไปแล้ว จะอาศัยการวิเคราะห์หรืออาศัยหลักทางตรรกวิทยาไม่ได้เลย แต่เป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยของผู้มีรู้มีญาณที่มีใจหยุดนิ่งดีแล้ว ซึ่งต้องอาศัยการลงมือปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การรู้แจ้งเห็นจริงในสรรพสิ่งทั้งหลาย

วิชาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นวิชาที่ยิ่งใหญ่นำอัครรรย ยิงเรียนก็ยิงรู้ ยิงรู้ก็ยิงบริสุทธิ์ ยิงบริสุทธิ์ก็ยิงมีความสุข เป็นความรู้คู่ความสุขและความบริสุทธิ์ ถ้าทำให้หยุดนิ่งได้ เราก็สามารถศึกษาได้ เพราะสิ่งเหล่านี้อยู่ในวิสัยที่เราเรียนรู้ได้ ขอเพียงเราได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังสักวันหนึ่งก็จะรู้เห็นอย่างที่คุณรู้ทั้งหลายได้รู้ได้เห็นกันมาแล้ว

ดังนั้น อย่าได้เกียจคร้านกันเลย เพราะวันเวลาที่ผ่านไปได้พาเอาชีวิตของเราไปด้วย แล้วนำความเสื่อมความแก่ชรามาให้เราแทน เราจึงควรจะใช้เวลาที่มีอยู่นี้สร้างบารมีให้เต็มที่ ถ้าจะแก้ให้เป็นแบบแก่นุญแก่บารมี มีความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจเพิ่มขึ้น มีใจหยุดนิ่งละเอียดยิ่งขึ้น จนกระทั่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระธรรมกายตลอดเวลา ได้ศึกษาวิชาธรรมกายของพระพุทธเจ้า อย่างนี้ชีวิตจึงจะมีคุณค่าสูงสุด